

SIHTASUTUSE EESTI AKREDITEERIMISKESKUS PÕHIKIRI

NIMI JA ASUKOHT

1. Sihtasutuse nimi on **Sihtasutus Eesti Akrediteerimiskeskus** (edaspidi: "Sihtasutus").
2. Sihtasutuse asukoht on Eesti Vabariik, Tallinn.

EESMÄRK JA ÜLESANDED

3. Sihtasutus on Vabariigi Valitsuse (edaspidi: „Asutaja“) 21. detsembri 1999 a korraldusega nr 1390-k asutatud akrediteerimise teostamiseks ja Eesti esindamiseks rahvusvahelises akrediteerimisalases koostöös alljärgnevate põhikirjaliste eesmärkide ning ülesannete täitmiseks:
 - 3.1. katse-, kalibreerimis- ja taatluslaborite akrediteerimine;
 - 3.2. sertifitseerimis- ja inspekteerimisasutuste akrediteerimine;
 - 3.3. mõõtjate (asutuste) erialase pädevuse hindamine ja tõendamine;
 - 3.4. akrediteerimise tehniliste komiteede moodustamine ja nende töö koordineerimine;
 - 3.5. akrediteerimisalaste juhendite ja soovitude koostamine;
 - 3.6. järelevalve teostamine pädevaks tunnistatud ja akrediteeritud asutuste üle;
 - 3.7. akrediteerimisalaste vastastikuse tunnustamise lepete sõlmimine teiste akrediteerimisasutuste ja nende ühendustega;
 - 3.8. osalemine Euroopa akrediteerimiskoostöö organisatsiooni EA töös;
 - 3.9. assessorite koolitus.
4. Vabariigi Valitsuse 21. detsembri 1999 a korraldusega nr 1390-k määrati Sihtasutuse asutajaõiguste teostajaks Majandusministeerium, mille tänane õigusjärglane on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (edaspidi: „Asutajaõiguse teostaja“).

VARA JA FINANTSEERIMISALLIKAD

5. Sihtasutuse vara moodustub Sihtasutusele Asutaja poolt vastavalt asutamisosusele üle antud varast, tegevusest saadavatest tuludest ja tehingutest ning muudest seaduslikest allikatest (s.h. annetused).
6. Sihtasutuse finantseerimisallikateks on riigieelarveliselt eraldatud sihtotstarbelised vahendid ning Sihtasutuse põhikirjaliste ülesannete täitmisest saadavad muud rahalised vahendid.
7. Sihtasutus on kohustatud oma vara majandama heaperemehelikult ning hoolitsema igati selle säilimise ja väärtuse võimaliku kasvu eest.
8. Sihtasutusele asutamisel üleantav raha kantakse Sihtasutuse arvelduskontole ning muu vara antakse üle juhatuse valdusesse. Sihtasutusele vara üleandmise kohta koostatakse vastav leping.
9. Sihtasutus valdab, kasutab ja käsutab vara ainult põhikirjas nimetatud eesmärkide saavutamiseks. Sihtasutuse eesmärgi saavutamiseks võib vara kasutada ja käsutada õigusaktidega piiramata ulatuses majandustegevuseks. Vara kasutamise ja käsutamise üle otsustavad Sihtasutuse nõukogu ja juhatuse kooskõlas õigusaktide ja põhikirjaga.
10. Sihtasutuse kõikide tulude ja kulude kohta koostatakse tasakaalus eelarve, mis peab vastama sihtasutuse finantsplaanile, riigieelarve seaduse §-s 6 esitatud eelarvepositsiooni reeglitele, §-s 10 esitatud netovõlakooormuse reeglile ning § 11 alusel kehtestatud piirangutele.
11. Sihtasutus koostab ja esitab igal aastal riigieelarve seaduse §-s 12 sätestatud nõuetele vastavalt finantsplaani, mis on aluseks sihtasutuse eelarve koostamisel.
12. Sihtasutuse soodustatud isikuks on Eesti Vabariik oma asutuste kaudu ning muud isikud vastavalt nõukogu otsusele.
13. Sihtasutuse arveldused riigieelarveliste vahenditega tehakse riigikassa kaudu.
14. Sihtasutus ei või anda ega tagada laenu Asutajale, Asutajaõiguse teostajale, juhatuse ega nõukogu liikmele, samuti nendega võrdset majanduslikku huvi omavatele isikutele, kui õigusaktides ei ole sätestatud teisiti.

15. Sihtasutus ei või olla täisühingu osanik ega usaldusühingu täisosanik ega juhtida täis- ega usaldusühingut.
16. Sihtasutus võtab kinnisasja või hoonestusõiguse tasuta omandamise lepingus selle vara sihtotstarbelise kasutamise ja leppetrahvi maksmise kohustuse kehtiva seadusega sätestatud korra kohaselt.

JUHTIMINE

17. Sihtasutuse juhtorganid on nõukogu ja juhatus.
18. Sihtasutuse juhtorgani liikmeks ei või olla isik:
 - 18.1. kelle süüline tegevus või tegevusetus on kaasa toonud isiku pankroti;
 - 18.2. kelle süüline tegevus või tegevusetus on kaasa toonud juriidilisele isikule antud tegevusloa kehtetuks tunnistamise;
 - 18.3. kellel on ärikeeld;
 - 18.4. kelle süüline tegevus või tegevusetus on tekitanud kahju juriidilisele isikule;
 - 18.5. keda on majandusalase, ametialase või varavastase kuriteo eest karistatud;
 - 18.6. kellel on selle eraõigusliku juriidilise isikuga seotud olulised ärihuvid, mis väljenduvad muu hulgas olulise osaluse omamises selles juriidilises isikus väärtpaberituru seaduse § 9 tähenduses (edaspidi oluline osalus) või kuulumises sellise äriühingu juhtorganisse, kes on selle eraõigusliku juriidilise isiku oluline kaupade müüja või ostja, teenuste osutaja või tellija.
19. Põhikirja punktides 18.1.–18.4. nimetatud piirangud kehtivad viis (5) aastat pärast pankroti väljakuulutamist, tegevusloa kehtetuks tunnistamist, ärikeelu lõppemist või kahju hüvitamist.
20. Põhikirja punktis 18.5. sätestatud keeld ei laiene isikutele, kelle karistusandmed on karistusregistrist kustutatud.

Nõukogu

21. Nõukogu kavandab Sihtasutuse strateegilist tegevust, korraldab Sihtasutuse juhtimist ning teostab järelevalvet Sihtasutuse tegevuse üle.
22. Nõukogul on kuni kolm (3) liiget.
23. Asutajaõiguse teostaja nimetab nõukogu liikmed riigiametnike ja/või teiste asjatundjate hulgast, kusjuures vähemalt ühe (1) neist valib ta rahandusministri ettepanekul.
24. Nõukogu liikmeks ei või olla:
 - 24.1. füüsilisest isikust ettevõtja, kes tegeleb sama majandustegevusega kui Sihtasutus ega ole Sihtasutuse kaasasutaja;
 - 24.2. täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik, kes tegeleb sama majandustegevusega kui Sihtasutus ning ta ise või tema osalusega täis- või usaldusühing ei ole Sihtasutuse kaasasutaja;
 - 24.3. isik, kellele kuuluva osa või aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 osa- või aktsiakapitalist äriühingus, mis tegeleb sama majandustegevusega kui Sihtasutus ning ta ise või äriühing, mille osanik või aktsionär ta on, ei ole Sihtasutuse kaasasutaja;
 - 24.4. Sihtasutusega samal tegevusalal tegutseva äriühingu juhtorgani liige, välja arvatud, kui tegu on riigi osalusega äriühinguga, selle äriühinguga samasse kontserni kuuluva äriühinguga või äriühinguga, mis on Sihtasutuse kaasasutaja.
25. Nõukogu liikmed valivad endi hulgast esimesel koosolekul lihthälteenamuse alusel nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tööd.
26. Nõukogu liikmete (koosseisu) volituste tähtaeg on neli (4) aastat. Nõukogu liikmete volitused pikenevad kuni uute nõukogu liikmete määramiseni.
27. Nõukogu liikmed kutsuvad tagasi Asutajaõiguste teostaja.
28. Nõukogu liige võib nõukogust tagasi astuda sõltumata põhjusest, teatades sellest Asutajaõiguste teostajale.
29. Nõukogu liikmetele määrab tasu Asutajaõiguste teostaja.

30. Nõukogu liikmetele määratakse võrdne tasu, kui Vabariigi Valitsuse seadustest ei tulene teisiti. Nõukogu esimehele võidakse määrata suurem tasu. Nõukogu liikmele võidakse määrata täiendav tasu seoses tema osalemisega audiitortegevuse seaduses nimetatud auditi komitee või muu nõukogu organi tegevuses.
31. Nõukogu liikmele tasu maksmisel arvestatakse tema osalemist nõukogu koosolekutel ja nõukogu organi tegevuses.
32. Nõukogu liikme tagasikutsumisel nõukogust ei maksta talle hüvitist.
33. Kui nõukogu esimees ei täida põhikirja punktis 41 toodud kohustusi, võib Asutajaõiguste teostaja otsustada tasu maksmise peatamise nõukogu esimehele või tasu vähendamise proportsionaalselt perioodiga, mille jooksul nimetatud kohustust ei täidetud.
34. Nõukogu liikme tasu ei maksta ministriale, abiministriale, riigisekretärile ega maavanemale.
35. Nõukogul on õigus saada juhatuselt teavet Sihtasutuse tegevuse kohta, nõuda juhatuselt Sihtasutuse arengustrateegia ja iga-aastase tegevuskava, eelarve, raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande koostamist.
36. Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid vähemalt neli (4) korda aastas. Kõigile nõukogu liikmetele saadetakse vähemalt seitse (7) kalendripäeva enne koosoleku toimumist välja kirjalikud kutsed. Koosoleku kutsub kokku nõukogu esimees või teda asendav nõukogu liige. Nõukogu koosolek kutsutakse kokku ka juhul, kui seda nõuab Nõukogu liige, Juhatus või audiitor.
37. Nõukogu koosolek on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole nõukogu liikmetest, sealhulgas Asutajaõiguste teostaja esindaja. Igal nõukogu liikmel on üks hääl. Nõukogu liikmel ei ole õigust hääletamisest keelduda või jääda erapooletuks, välja arvatud seaduses sätestatud juhud. Nõukogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas üle poole koosolekul osalenud nõukogu liikmetest. Isiku valimisel loetakse valituks kandidaat, kes sai teistest enam hääli.
38. Nõukogu peab järgima kehtiva seaduse alusel rahandusministri kehtestatud nõudeid Sihtasutuse nõukogu koosoleku protokoll koostamise ja protokoll kantavate andmete kohta ning nõukogu esimees on kohustatud esitama Asutajaõiguste teostajale ja rahandusministriale:
 - 38.1. nõukogu koosoleku päevakorra vähemalt kolm (3) tööpäeva enne koosoleku toimumist ja protokoll koopia koos koosoleku materjalidega ühe kuu jooksul pärast nõukogu koosoleku toimumist;
 - 38.2. nõukogu otsuse vastuvõtmise korral koosolekut kokku kutsumata nõukogu otsuse eelnõu samal ajal selle väljasaatmisega nõukogu liikmetele ja hääletusprotokoll või hääletustulemused viie (5) tööpäeva jooksul pärast hääletamist.
39. Nõukogu koosoleku protokoll peavad allkirjastama kõik koosolekust osavõtnud nõukogu liikmed.
40. Nõukogu võib teha otsuse koosolekut kokku kutsumata, kui otsuse poolt hääletavad kirjalikult kõik nõukogu liikmed. Selleks saadab nõukogu esimees või juhatuse esimees nõukogu liikmetele otsuse projekti kirja teel, määrates kindlaks vastamise aja, mis ei või olla lühem, kui nelikümmend kaheksa (48) tundi arvates kirja kättesaamisest, ega pikem, kui kolmkümmend (30) kalendripäeva alates otsuse projekti väljasaatmisest. Tähtaegselt kirjalikult mittevastamine loetakse vastuhääletamiseks.
41. Nõukogu esimees esindab nõukogu otsuse alusel ja edasivolitamise õigusega Sihtasutust vaidlustes ja tehingute tegemisel juhatuse liikmega.
42. Nõukogu nõusolek (otsus) on vajalik tehingute tegemiseks, mis väljuvad Sihtasutuse igapäevase majandustegevuse raamest, s.o. tehingute tegemiseks, millega kaasneb Sihtasutuse poolt osaluse omandamine ja lõppemine äriühingus või kinnisasjade ning registrisse kantud vallasasjade võõrandamine või asjaõigusega koormamine.
43. Nõukogu kehtestab nõukogu töökorra.
44. Nõukogu kinnitab hiljemalt majandusaasta alguseks Sihtasutuse aastased tegevuseesmärgid.

45. Nõukogu liikmed vastutavad oma kohustuste rikkumisega Sihtasutusele tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt.

Juhatus

46. Juhatus on Sihtasutuse juhtimisorgan, mis juhib ja esindab Sihtasutust. Juhatusel liikmete koosseisus muudatuste tegemise ja juhatusel liikmete tagasikutsumise otsustab nõukogu.
47. Juhatusel on üks (1) kuni kolm (3) liiget. Ühe juhatusel liikme korral nimetatakse juhatusel liiget juhatajaks. Kolme juhatusel liikme korral valivad juhatusel liikmed endi hulgast juhatusel esimehe, kes korraldab juhatusel tööd.
48. Juhatusel liikmeks ei või olla nõukogu liige või pankrotivõlgnik.
49. Juhatusel liikmete volituste kestus on kolm (3) aastat. Juhatusel liikmete volitused pikenevad kuni uute juhatusel liikmete määramiseni kui juhatusel liikme volituste lõppemine ei tulene juhatusel liikme enda algatusest või nõukogu poolt juhatusel liikme volituste lõpetamisest.
50. Juhatusel liikme võib nõukogu igal ajal ja sõltumata põhjusest tagasi kutsuda. Juhatusel liikmega sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule.
51. Juhatusel liige võib juhatusel tagasi astuda sõltumata põhjusest, teatades sellest nõukogule. Juhatusel liikmega sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule.
52. Juhatusel liikme tasu suuruse ja selle maksmise korra määrab nõukogu.
53. Juhatusel liikmele võib tasu maksta üksnes temaga sõlmitud juhatusel liikme lepingu alusel. Kui juhatusel liige täidab lisaks sihtasutuse juhatusel liikme ülesannetele muid sihtasutusele vajalikke ülesandeid, siis nende ülesannete eest võib tasu maksta üksnes siis, kui see on ette nähtud juhatusel liikme lepingus.
54. Juhatusel liikmele võib maksta täiendavat tasu, arvestades tema töö tulemuslikkust. Täiendava tasu suurus peab olema põhjendatud, kusjuures arvestama peab sihtasutusele seatud eesmärkide täitmist. Majandusaasta jooksul makstava täiendava tasu suurus kokku ei või ületada juhatusel liikmele eelmisel majandusaastal makstud neljakordset keskmist kuutasu.
55. Juhatusel liikmele võib maksta lahkumishüvitist üksnes tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne tema volituste tähtaja möödumist. Lahkumishüvitist võib maksta juhatusel liikme tagasikutsumise ajal kehtiva kuni kolme (3) kuu tasu ulatuses.
56. Juhatus on aruandekohustuslik nõukogu ees. Juhatus peab esitama nõukogule vähemalt kord nelja (4) kuu jooksul ülevaate Sihtasutuse majandustegevusest ja majanduslikust seisundist, samuti teatama kohe Sihtasutuse majandusliku seisundi olulisest halvenemisest.
57. Juhatus peab oma tegevuses järgima nõukogu seaduslikke korraldusi. Tehinguid, mis väljuvad igapäevase majandustegevuse raamest, võib juhatus teha ainult nõukogu asjakohase otsuse alusel.
58. Juhatusel liikmed, kes on oma kohustuste rikkumisega tekitanud Sihtasutusele kahju, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt.

ÕIGUSVÕIME JA ÕIGUSTOIMINGUD

59. Sihtasutuse õigusvõime tekib alates Sihtasutuse kandmisest mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse.
60. Sihtasutust esindab tehingute tegemisel juhataja. Kolme (3) juhatusel liikme korral peavad tehingute tegemisel Sihtasutust esindama juhatusel esimees ja vähemalt üks (1) juhatusel liige, v.a nõukogu eraldi otsuse alusel, samuti Sihtasutusele Asutaja poolt vara üleandmisel.
61. Sihtasutus on kohustatud esitama nelja (4) kuu jooksul majandusaasta lõppemisest arvates Asutajaõiguste teostajale, Rahandusministeeriumile ja Riigikontrollile auditeeritud ja kinnitatud majandusaasta aruande koopiat. Koos aruandega esitatakse ülevaade selle kohta, kuidas nõukogu on Sihtasutuse tegevust aruandeperioodil korraldanud, juhtinud ja järelevalvet teostanud, ning näidatakse nõukogu ja juhatusel liikmeile majandusaasta jooksul makstud tasude summa.

AUDIITOR JA SISEAUDIITOR

62. Audiitor(id) valitakse nõukogu poolt ühekordse audiitorkontrolli tegemiseks või tähtajaliselt viieks (5) aastaks. Nõukogu võib audiitori igal ajal tagasi kutsuda. Audiitorite arvu ja tasustamise korra määrab nõukogu.
63. Sihtasutus on kohustatud tagama sisekontrollisüsteemi toimimise.
64. Sihtasutus on kohustatud moodustama siseaudiitori ametikoha või ostma siseaudiitori teenust audiitorühingult, kui aruandeaasta bilansipäeva seisuga on sihtasutuse bilansimaht suurem kui kaks miljonit eurot või aruandeaasta tulud on suuremad kui kaks miljonit eurot.
65. Sihtasutusel on õigus loobuda siseaudiitori ametikoha loomisest või siseaudiitori teenuse ostmisest audiitorühingult, kui see võib nõukogu hinnangul osutada majanduslikult otstarbekaks. Nõukogu sellekohane otsus tuleb eelnevalt kooskõlastada Sihtasutuse Asutajaõiguste teostajaga.
66. Asutajaõiguste teostajal on õigus nõuda erikontrolli tegemist ning kasutada selleks enda poolt juhitava asutuse struktuuriüksust.

ARUANDLUS

67. Sihtasutuse majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.
68. Pärast majandusaasta lõppu koostab juhatus raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande (edaspidi "majandusaasta aruanne") ning esitab need audiitorile kontrollimiseks. Hiljemalt nelja kuu jooksul arvates majandusaasta lõppemisest esitatakse majandusaasta aruanne nõukogule kinnitamiseks.
69. Juhatus esitab kinnitatud majandusaasta aruande mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrile kuue (6) kuu jooksul arvates majandusaasta lõpust.
70. Juhatuse liige või nõukogu või nõukogu liige või muu õigustatud huvi omav isik võib nõuda, et kohus otsustaks Sihtasutuse juhtimise või varalise seisundiga seotud küsimustes erikontrolli korraldamise ja määraks erikontrolli läbiviija. Kohus otsustab erikontrolli korraldamise ainult mõjuval põhjusel. Erikontroll toimub seaduses sätestatud korras.
71. Soodustatud isik või muu selleks õigustatud huvi omav isik võib nõuda Sihtasutuselt teavet Sihtasutuse eesmärgi täitmise kohta seaduses sätestatud korras.

PÕHIKIRJA MUUTMINE

72. Põhikirja võib muuta Sihtasutuse Asutajaõiguse teostaja üksnes muutunud asjaolude arvesse võtmiseks, järgides Sihtasutuse eesmärki.
73. Kui asjaolude muutumise tõttu tuleb põhikirja muuta, kuid Asutajaõiguse teostaja seda ei tee, võib põhikirja muutmise otsustada kohus.
74. Põhikirja muutmine jõustub muudatuse kandmisest mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse.

ÜHINEMINE, JAGUNEMINE JA LÕPETAMINE

75. Sihtasutuse lõpetamine, ühinemine ja jagunemine toimub seadusega sätestatud korras.
76. Sihtasutus võib olla ühendavaks või omandavaks Sihtasutuseks juhul, kui ühendatakse või omandatakse Sihtasutus, mille tegevus on kooskõlas Sihtasutuse eesmärgiga.
77. Sihtasutuse lõpetamisel toimub Sihtasutuse likvideerimine (likvideerimismenetlus), kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.
78. Sihtasutuse likvideerijateks on juhatus, kui nõukogu otsusega ei ole ette nähtud teisiti. Sundlõpetamise korral määrab likvideerijad kohus.
79. Pärast likvideerimismenetluse kohast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist allesjäänud vara antakse viivitamatult üle Asutajaõiguse teostajale.
80. Käesolev Sihtasutuse Eesti Akrediteerimiskeskus põhikirja uus redaktsioon on kinnitatud ja jõustub Sihtasutuse Eesti Akrediteerimiskeskus Asutajaõiguse teostaja 19. juuni 2014 otsuse allkirjastamisega.